

ที่ สค 0001/ 1063

สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
128 อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท กทม. 10400

8 มิถุนายน 2552

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการแก้ไข
ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (เพิ่มเติม)

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 1 ชุด

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานด้านการยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล ได้ตระหนักถึงปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงได้มีการศึกษาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในเชิงนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีไปแล้ว เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2550 โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ จำนวน 10 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเมืองการปกครอง, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านการศึกษา, ด้านการยุติธรรม, ด้านความมั่นคง ด้านการข่าว, ด้านจิตวิทยา, ด้านการต่างประเทศ และด้านสาธารณสุข

ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายโฆษิต ปันเปียมรัชฎ์) ได้สั่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี มอบหมายให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นหน่วยงานหลัก ในการพิจารณาดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะรายงานต่อ คณะรัฐมนตรี พิจารณาไปแล้ว และเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 คณะรัฐมนตรี มีมติรับทราบความเห็นและ ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ และรับทราบผลการพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของสภาที่ปรึกษา ฯ ตามที่ได้มอบหมายให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯ ร่วมกันพิจารณา

คณะทำงานด้านการยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ จึงได้มีการติดตามประเมินผลของการนำความเห็นและข้อเสนอแนะ

/เรื่องแนวทาง...

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติแล้วว่าเกิดปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง และมีความเห็นในเรื่องใดเพิ่มเติม เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงวันต่อวัน ซึ่งได้มีการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน, การจัดเสวนา, และการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการหาข้อมูล เพื่อประมวลจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในคราวการประชุมสภาครั้งที่ 9/2552 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 14 พฤษภาคม 2552 ได้พิจารณารายงานผลการศึกษาดังกล่าว และมีมติให้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (เพิ่มเติม) โดยมีสาระสำคัญของข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านการเมือง / การปกครอง / นโยบาย
2. ด้านเศรษฐกิจ
3. ด้านสังคม
4. ด้านการศึกษา
5. ด้านการยุติธรรม
6. ด้านจิตวิทยา
7. ด้านการต่างประเทศ
8. ด้านสาธารณสุข

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหากผลการพิจารณาเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้ทราบในโอกาสแรกด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโคทม อารียา)

ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักกิจการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โทร. 0 2612 6965, 0 2612 9222 ต่อ 227

โทรสาร 0 2612 9179 -80

ความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (เพิ่มเติม)

.....

1. ความเป็นมา

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานด้านการยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และธรรมาภิบาล ได้ตระหนักถึงปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงได้มีการศึกษาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในเชิงนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีไปแล้ว เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2550 โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ จำนวน 10 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเมืองการปกครอง, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านการศึกษา, ด้านการยุติธรรม, ด้านความมั่นคง ด้านการข่าว, ด้านจิตวิทยา, ด้านการต่างประเทศ และด้านสาธารณสุข

ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต บั่นเปี่ยมรัฐ) ได้สั่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี มอบหมายให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นหน่วยงานหลัก ในการพิจารณาดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 11 หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงกลาโหม, กระทรวงการคลัง, กระทรวงการต่างประเทศ, กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงวัฒนธรรม, กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เพื่อจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะรายงานต่อคณะรัฐมนตรี ได้พิจารณา

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และสภาที่ปรึกษาเสริมสร้างสันติสุข จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สสต.) เมื่อวันที่ 13 -14 พฤษภาคม 2551 ได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชุมหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและจัดทำรายงานเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีไปเรียบร้อยแล้ว

ต่อมา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 คณะรัฐมนตรี มีมติรับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษา ฯ และรับทราบผลการพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของสภาที่ปรึกษา ฯ ตามที่ได้มอบหมายให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯ ร่วมกันพิจารณา

คณะทำงานด้านการยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อการติดตามประเมินผลของการนำความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติแล้วว่าเกิดปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง และมีความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องใดบ้าง เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลง วันต่อวัน จึงควรจัดให้มีการศึกษาเรื่องการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

2. การดำเนินงาน

2.1 วันที่ 17-21 พฤศจิกายน 2551 คณะทำงานด้านการยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล ได้มีการลงพื้นที่ ศึกษาดูงานเพื่อติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

2.2 วันที่ 26 ธันวาคม 2551 ได้มีการจัดเสวนาเพื่อรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 การประสานหน่วยงานต่าง ๆ และหาข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม ทำการบูรณาการและวิเคราะห์เพื่อการจัดทำรายงาน

3. สาระสำคัญและข้อวิเคราะห์

ผลจากการติดตามศึกษาวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นและข้อเสนอแนะ 10 ด้าน (รายละเอียดความเห็นและข้อเสนอแนะปรากฏตามเอกสารแนบ) ของสภาที่ปรึกษาฯ นั้น พบว่ายังมีความเห็นและข้อเสนอแนะในหลาย ๆ ด้านที่ยังไม่ได้รับการดำเนินการ

4. ความเห็นและข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความต่อเนื่องเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มากขึ้น สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงขอเสนอแนะความเห็นและข้อเสนอแนะในแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านการเมือง / การปกครอง / นโยบาย

1.1 ควรมีรองนายกรัฐมนตรี กำกับ ดูแล ประชุมรายงาน สั่งราชการ การแก้ปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้ เพื่อให้มีอำนาจสั่งราชการหน่วยงานของรัฐทุกกระทรวง ทบวง กรม

1.2 รัฐบาลควรกำหนดนิยาม พื้นที่ในการแก้ปัญหาให้ชัดเจนว่า 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา เพื่อจำกัดเขตความไม่สงบหรือ 5 จังหวัดชายแดนใต้ หากใช้คำว่า 5 จังหวัดภาคใต้จะส่งผลทางด้านจิตวิทยา การใช้กฎหมายพิเศษประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริงจริงกรณีจังหวัดสตูล

1.3 รัฐบาลต้องกำหนดนโยบายแก้ปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้ เช่น เกี่ยวกับที่รัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์เคยประกาศนโยบาย 66/23 การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ โดยครอบคลุมกลุ่มปัญหาทุกด้าน ครอบคลุมความคิดสอดรับไปในทิศทางเดียวกัน เน้นย้ำให้เห็นถึงการแก้ปัญหา โดยการเมือง การพัฒนานำการทหาร

1.4 ควรทบทวนปรับปรุงการแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้ให้มีเท่าที่จำเป็น โดยให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพียงชุดเดียว เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และมีคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ แบ่งหน้าที่กันชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อน สูญเปล่า และล่าช้าในการประสานราชการอันจะก่อให้เกิดเอกภาพในการแก้ปัญหามากขึ้น

1.5 ต้องมีการบูรณาการแผนงานโครงการของหน่วยงานฝ่ายพลเรือนทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่ลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ระดับกระทรวง ทบวง กรม และราชการส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องครบวงจร ไม่ซ้ำซ้อนและสร้างความสับสนให้กับประชาชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เนื่องจากมีส่วนราชการจำนวนมากที่ได้รับงบประมาณแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยตรงและต่างหน่วยต่างทำโดยขาดการประสานงาน

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 การเร่งรัดให้มีการใช้ประโยชน์จากการเป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ เช่น การเป็นเมืองปลอดภาษีอากรและการวางผังเมืองหลักสำคัญในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

2.2 รัฐบาลควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบสาธารณูปโภคที่คั่งค้างอยู่ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เช่น โครงการสร้างถนนปรับปรุงถนนสายต่าง ๆ ที่ผู้รับเหมาทำงานหรือไม่มีผู้รับเหมา รวมทั้งการปรับปรุงสนามบินจังหวัดนราธิวาส (สนามบินบ้านทอน) ซึ่งผู้รับเหมาไม่ยอมลงนามในสัญญาขยายทางวิ่ง เพื่อรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่สามารถลงจอดได้

2.3 การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น รัฐควรจัดหาหน่วยงานที่มีความชำนาญในกระบวนการผลิตและจำหน่าย ไปช่วยเหลือให้คำแนะนำผู้ประกอบการในครัวเรือน ผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME) ในเรื่องการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ เครื่องหมายรับรองคุณภาพ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ นามบัตรและWebsite โดยรวมการไว้ที่จุดเดียวกัน (One stop services)

ในการนี้รัฐควรดำเนินการให้มีการบูรณาการโครงการส่งเสริมหัวหน้างานต่าง ๆ ที่เข้าไปฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะในการผลิต การรักษาคุณภาพและการตลาดให้ประสานสอดคล้องครบวงจร และต้องไปในทิศทางเดียวกัน

2.4 รัฐต้องส่งเสริมการส่งสินค้าโดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ออกสู่ตลาดต่างประเทศมากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาผลผลิตล้นตลาด ราคาตกต่ำ และมีผลกระทบต่อเกษตรกร

2.5 ปัญหาแรงงาน

(1) ข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการระบุตัวเลขแรงงานไทยไปทำงานในประเทศมาเลเซียประมาณ 200,000 – 300,000 คน ขณะเดียวกับที่สถิติอย่างเป็นทางการของสำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาสมีแรงงานไทยไปทำงานในประเทศมาเลเซียเพียง 7,494 คนเท่านั้น ซึ่งต่างกับข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการอย่างมาก รัฐควรได้ดำเนินการสำรวจตรวจสอบให้ถูกต้องชัดเจนพอที่จะนำมาวางแผนกาจัดหางาน/การจ้างงานได้

(2) การจ้างงานและฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน แม้มีความพยายามอย่างมาก แต่ก็เข้าไม่ถึงวิถีชีวิตของประชาชน เนื่องจากวัฒนธรรมการทำงานของประชาชนไม่เหมือนกับพื้นที่อื่น ๆ จึงต้องปรับปรุงการพัฒนาฝีมือแรงงานให้ตรงกับวิถีชีวิตของประชาชน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามบริบทนั้น ๆ

2.6 รัฐจะต้องแก้ปัญหาที่เกิดจากเรือจับปลา อวนลาก อวนรุน ที่สร้างผลกระทบต่อประมงชายฝั่ง รวมทั้งการทำลายระบบนิเวศวิทยาและทรัพยากรชายฝั่งอย่างรุนแรง

3. ด้านสังคม

การแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง รัฐควรจัดให้มีศูนย์หรือหน่วยงานกลางในการประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาสังคม ให้เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างรัฐกับประชาชนในมิติต่าง ๆ

4. ด้านการศึกษา

4.1 รัฐต้องเร่งพัฒนาหลักสูตรสายสามัญให้มีวิชาอิสลามศึกษาใกล้เคียงกับการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ซึ่งจากการทดลองการจัดการเรียนการสอนสามารถทำได้เหมือนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา

4.2 กรณีการจัดตั้งสำนักงานบริหารการศึกษาเอกชนจังหวัดเป็นราชการส่วนภูมิภาคเป็นกรณีพิเศษสำหรับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปแล้วนั้น รัฐควรดำเนินการต่อเนื่องในนี้ต่อไปโดยต้องจัดให้มีครูการศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) ประจำสถาบันการศึกษาปอเนาะและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนานอกระบบแห่งละ 1 คน โดยขอเพิ่มครู กศน. อีก 295 คน เพื่อทำหน้าที่ผู้ช่วยโต๊ะครูในการประสานกับภาครัฐ ทำหน้าที่ตัวแทนภาครัฐนำข้อมูลต่อสารไปแลกเปลี่ยนและชี้แจง ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนตามภารกิจ กศน. และสอนเสริมภาษาไทย

4.3 รัฐต้องจัดให้มีการปรับปรุงระบบการอุดหนุนการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันการศึกษาปอเนาะ และศูนย์การศึกษาประจำมัสยิด (ตาดีกา) พร้อมทั้งจัดระบบการติดตามการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

4.4 รัฐต้องเร่งดำเนินงานจัดทำหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนการเทียบคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ ประชาสัมพันธ์และประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งประกาศรายชื่อปริญญาและสถาบันการศึกษาที่รัฐเคยเทียบคุณวุฒิให้

4.5 ควรจัดทำข้อมูลหรือคำแนะนำสำหรับผู้ที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศแล้วแปลเป็น ภาษายาวีจัดพิมพ์เป็น 2 ภาษาควบคู่กัน รวมทั้งอาจมีภาษาอังกฤษประกอบด้วยในบางคำเพื่อส่งไปให้ สถาบันการศึกษาภาครัฐ, สถาบันการศึกษาเอกชน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และ คณะกรรมการอิสลาม 3 จังหวัดภาคใต้ประชาสัมพันธ์แจกจ่ายอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้ที่จะไปศึกษาต่อ ต่างประเทศได้ทราบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเทียบวุฒิ ก่อนการตัดสินใจเลือกวิชา สถานที่และประเทศที่จะ ไปศึกษา

5. ด้านการยุติธรรม

5.1 รัฐต้องกำหนดนโยบาย ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายแก้ปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้ (ตามข้อ 1.3) โดยมีร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการยุติธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2553 – 2557 เป็นฐานรองรับ

5.2 รัฐจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการใช้กฎหมาย 4 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 และประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญาให้เป็นแนวทางฉบับเดียวเพื่อให้ฝ่ายความมั่นคงสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็ไม่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนอันได้รับการคุ้มครองตาม รัฐธรรมนูญเกินสมควร

5.3 รัฐต้องเร่งจัดการพิจารณาคดีต่าง ๆ ที่ค้างพิจารณาในศาลอยู่จำนวนมากจากการที่ ภายในเรือนจำแออัด การพิจารณาคดีค่อนข้างล่าช้ากว่าจะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีอาจถึง 2 – 3 ปี ครอบครัวได้รับความเดือดร้อนก็กลายเป็นแนวร่วม หากคดีนั้นศาลยกฟ้องก็จะทำให้มีผลต่อความรู้สึกนึก คิดของจำเลยมากยิ่งขึ้น ควรให้เร่งรัดการนำคดีเข้าสู่กระบวนการฟ้องร้องและพิจารณาโดยรวดเร็วเพื่อลด ปัญหาผลกระทบต่าง ๆ ที่จะตามมาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถอธิบายต่อประชาชน ญาติพี่น้อง ของผู้ต้องขังได้

5.4 ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามจังหวัดอันเหมาะสมว่าคดีใดศาลพิพากษาคดีแล้ว ยกฟ้องหรือต้องโทษจำคุกหรืออยู่ระหว่างการพิจารณา ประชาชนจะได้ทราบว่าจำเลยยังอยู่ไม่หายไปไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่จำเลยอาศัยอยู่ โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม

5.5 การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบยังจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งถึง เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

6. ด้านความมั่นคง

- ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม

7. ด้านการข่าว

- ไม่มีความเห็นเพิ่มเติม

8. ด้านจิตวิทยา

ควรมีสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อกิจการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกระจายเสียง 4 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษามลายูถิ่น ภาษามลายูกกลาง(มาเลเซีย) และภาษาอังกฤษ โดยสถานีโทรทัศน์อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมประชาสัมพันธ์ ส่วนสถานีวิทยุอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดยจะต้องเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่เน้นการให้ข่าวสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเป็นสำคัญ

9. ด้านการต่างประเทศ

9.1 การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับประเทศมาเลเซียในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นความสำคัญเร่งด่วนอันดับแรก

9.2 การจัดเวทีภาคี 4 ฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ อาจเป็นหนทางหนึ่งในการปรึกษาหารือหาทางออกเพื่อลดความรุนแรงและแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี

10. ด้านสาธารณสุข

ใน 2 ปีข้างหน้า หน่วยงานสาธารณสุขใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะเผชิญหน้ากับปัญหา 2 ประการ ซึ่งเกิดจากโครงการนักเรียนพยาบาลจำนวน 3,000 คนจะจบการศึกษาในปี 2553 จึงจำเป็นต้องมี

10.1 ตำแหน่งงานรองรับ

10.2 อาคารที่พัก ซึ่งไม่ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารที่พักในปีงบประมาณ 2552

ผลจากการติดตามความเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จากหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 1)

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
<p><u>1. ด้านการเมือง / การปกครอง / นโยบาย</u> 1.1 ควรมีรองนายกรัฐมนตรีกำกับดูแล ประชุม รายงาน สั่งราชการ การแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ เพื่อให้มีอำนาจสั่งราชการหน่วยงานของรัฐ ทุกกระทรวง ทบวง กรม</p>	<p>- มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย (นายถาวร เสนเนียม) เป็น ผู้รับผิดชอบ <u>หมายเหตุ :</u> 1. หลังการสัมมนาเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2550 เรื่อง “ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะจบอย่างไร”ที่ โรงแรมทวิน ทาวเวอร์ กทม. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนว่า เห็นด้วยในหลักการข้อนี้ 2. เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2552 ครม. รัฐมนตรีมีมติให้ ตั้ง “คณะกรรมการรัฐมนตรีพิเศษในพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้” 3. ในการสัมมนาเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2550 มี ปัญหาที่ยังไม่ยุติในประเด็นที่ว่า จะเรียกว่าปัญหา 3 จังหวัด 4 จังหวัดหรือ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไรจึงจะถูกต้อง</p>	

<p>ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)</p>	<p>ข้อสังเกตและการดำเนินการ</p>	<p>ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)</p>
		<p>1.2 เอกภาพในการปฏิบัติงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินการ การตัดสินใจของหน่วยงานในพื้นที่ ยังต้องรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาที่อยู่เหนือ และพิจารณาการตัดสินใจจากเอกสารซึ่งขึ้นอยู่กับ ความถูกต้องชัดเจนของเอกสารที่รายงานขึ้นมา - หน่วยงานในพื้นที่ยังคงดำเนินการตามภารกิจและ งบประมาณที่หลายกรมได้รับมาหลายกรณีโครงการ ต่าง ๆ หลายหน่วยงานซ้ำซ้อนกัน แต่ประชากรที่ เกี่ยวข้องเป็นกลุ่มเดียวกัน ทำให้เกิดความเบื้อหน่วย เสียเวลาและเกิดการสูญเปล่า - การแก้ปัญหาควรเสนอในมติบูรณาการ โดยปัญหา หลักที่ขาดได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> 1) ขาดการบูรณาการปัญหาจากทุกภาคส่วน 2) การแก้ไขปัญหาด้านเดียว หรือมิติเดียว ทำให้ การแก้ปัญหาไม่อ่อนตัว 3) มีการจัดตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการที่ เกี่ยวกับ 3 จังหวัด ค่อนข้างเยอะทำให้เกิดความ ล่าช้าในทางปฏิบัติ มีปัญหาในการตัดสินใจ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
		<p>4) การใช้กรอบเวลาเป็นตัวกำหนดมีการเร่งรัดผลงาน การทำงานเลยออกมาไม่ดี</p> <p>5) ส่วนราชการเบี่ยงเบนการแก้ไขปัญหาหลัก ไปเน้นการแก้ปัญหาย่อย ๆ</p> <p>-การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐไม่ราบรื่น ส่วนหนึ่งมาจากความขัดแย้งทางวัฒนธรรมองค์กร</p>
<p>2. ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>2.1 การเร่งรัดให้มีการใช้ประโยชน์จากการเป็นเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจเพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ เช่น การเป็นเมืองปลอดภาษีอากรและการวางผังพัฒนาเมืองหลักสำคัญในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้</p>	<p>- ไม่ปรากฏข้อมูลในการดำเนินการเรื่องนี้</p>	
<p>2.2 รัฐบาลควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบสาธารณูปโภคให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น</p>	<p>กรณีสนามบินนราธิวาส (สนามบินบ้านทอน) ดำเนินการไปได้บางส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำลังดำเนินการปรับปรุงอาคารผู้โดยสารแล้ว - กำลังดำเนินการขออนุมัติจ่ายเงินชดเชย การจัดหาที่ดิน เพื่อติดตั้งระบบไฟช่วยนำร่อง 	

<p>ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)</p>	<p>ข้อสังเกตและการดำเนินการ</p>	<p>ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)</p>
	<p>- การต่อเติมความยาวทางวิ่งลานกลับลำต่อเติมลานจอดเครื่องบิน และระบบไฟฟ้า สนามบินงบประมาณที่ได้รับ 488 ล้านบาท ผู้รับเหมาไม่ยอมลงนามในสัญญาโดยใช้สิทธิตามมติกรม. ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2551 ทำให้ต้องของบประมาณเพิ่มเติมการก่อสร้างยังไม่ได้ดำเนินการ</p>	
<p>2.3 รัฐต้องตระหนักและเร่งรัดพิจารณาปรับปรุงกฎหมายและเร่งแก้ไขนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาและความขัดแย้งกับประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น เรื่องป่าชุมชน การประมงชายฝั่ง</p>	<p>- จังหวัดและ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ได้พยายามแก้ปัญหาและได้ผลเป็นที่น่าพอใจระดับหนึ่ง</p>	<p>ปัญหาประมงชายฝั่งยังได้รับผลกระทบบ่อยครั้งเนื่องจากเรือจับปลาอวนลาก อวนรุนขวยโอกาสที่เจ้าหน้าที่ลดการเฝ้าตรวจ เข้ามาลักลอบจับปลาชายฝั่งอีก</p>
		<p>2.4 ปัญหาผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการผลิตสินค้าพื้นเมืองยังมีจุดด้อยในเรื่องของตัวผลิตภัณฑ์ การบรรจุ (บรรจุผลิตภัณฑ์) เครื่องหมายรับรองคุณภาพ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ นามบัตรและ Website - หน่วยงานที่เข้าไปฝึกอบรมด้านความรู้ทักษะและ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
		<p>ผลิต การรักษาคุณภาพและการตลาด ควรบูรณาการแผนงานเข้าด้วยกันให้สอดคล้องครบวงจร</p> <ul style="list-style-type: none"> -หน่วยงานของรัฐที่เข้าไปทำหน้าที่ส่งเสริมฝึกอบรมต่าง ๆ หน่วยงานต่างทำคนละทิศคนละทาง -ปัญหาผลิตผลทางการเกษตรล้นตลาด - ข้อมูลที่กล่าวโดยไม่มีหลักฐานยืนยันระบุว่า มีแรงงาน 3 จังหวัดภาคใต้ไปประกอบอาชีพในมาเลเซียประมาณ 200,000 – 300,000 คน - ข้อมูลสถิติแรงงานไทยในประเทศมาเลเซีย จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งรวบรวมโดยมีรายละเอียด เพศ อายุ การศึกษา อาชีพที่ทำ เรียงเป็นรายอำเภอ มีจำนวนทั้งสิ้นเพียง 7,494 คน ซึ่งต่างจากข้อมูลตามข้อแรกมาก -การจ้างงานและการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน แม้มีความพยายามอย่างมากแต่เข้าไม่ถึงวิถีชีวิตของประชาชนเนื่องจากวัฒนธรรมการทำงานของประชาชนไม่เหมือนกับพื้นที่อื่น ๆ จึงต้องปรับปรุงการพัฒนาฝีมือแรงงานให้ตรงกับวิถีชีวิตของประชาชน 3 จังหวัด ตามบริบทนั้น ๆ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
3. ด้านสังคม		รัฐจำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากภาคประชาสังคมในการเป็นตัวเชื่อมรับฟังปัญหาจากประชาชน ส่งข้อมูลให้การทางราชการและนำหนทางแก้ปัญหาไปแจ้งแก่ประชาชน โดยเฉพาะประชาชนที่เจ้าหน้าที่เข้าไม่ถึงหรือไม่ไว้ใจเจ้าหน้าที่
4. ด้านการศึกษา 4.1 สนับสนุนการศึกษาอิสลามในพื้นที่อย่างกว้างขวางและเป็นมาตรฐานเดียวกันการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ปอเนาะ ตาดิกา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยให้โต๊ะครูและผู้นำศาสนาในชุมชนมาร่วมจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่	- การเร่งพัฒนาหลักสูตรสายสามัญให้มีวิชาอิสลามศึกษาใกล้เคียงกับการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จากการทดลองการจัดการเรียนการสอนสามารถทำได้เหมือนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา	
4.2 ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนในระบบ 2 ภาษา หรือ 3 ภาษา เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนในการประกอบอาชีพในอนาคตโดยไม่นำประเด็นความมั่นคงเข้ามาเกี่ยวข้อง	- กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับ มอ.ปัตตานี กำลังทำวิจัยเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมอยู่	

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
<p>4.3 ต้องเพิ่มบทบาทและบุคลากรของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน (กศน.)ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ให้สามารถส่งเสริมสถาบันการศึกษาปอเนาะ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนอกระบบทุกแห่ง ตามแนวทาง "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา"</p>	<p>กำลังดำเนินการ</p>	<p>- ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีสถานการศึกษา ปอเนาะและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนอกระบบ รวม 399 แห่ง มีนักเรียน 28,869 คน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้เข้าไปร่วม จัดการศึกษาจำนวน 150 แห่ง จำนวนนักเรียน 5,018 คน โดยมีครู กศน. เข้าไปทำงานในสถาบัน ปอเนาะแล้ว 104 คน</p> <p>- เสนอแนะให้มีครู กศน. ประจำสถาบันการศึกษา ปอเนาะและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนอกระบบ แห่งละ 1 คน โดยขอเพิ่มครู กศน. อีก 295 คน (1 คน / สถาบัน) เพื่อทำหน้าที่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ช่วยโต๊ะครูในการประสานกับภาครัฐ 2. ทำหน้าที่ตัวแทนภาครัฐนำข้อมูลข่าวสารไป แลกเปลี่ยนและชี้แจง 3. ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนตามภารกิจ กศน. 4. สอนเสริมภาษาไทย

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
4.4 เปรียบเทียบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเป็นกรณีเร่งด่วนในการวางระบบเทียบคุณวุฒิทางการศึกษาสำหรับผู้จบการศึกษาจากสถานศึกษาในตะวันออกกลางและประเทศมุสลิมอื่น ๆ ให้สามารถใช้เป็นพื้นฐานการศึกษาต่อในประเทศและหรือเป็นคุณวุฒิที่เข้าทำงานได้	-กำลังดำเนินการ	<p>- การดำเนินงานเทียบคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ การประชาสัมพันธ์ และการให้ข้อมูลเจาะจงทำได้ในวงแคบ ควรมีการให้ข้อมูลพื้นฐาน โดยการจัดทำคำแนะนำให้นักเรียนที่จะไปศึกษาต่อให้ทราบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเทียบคุณวุฒิ ก่อนการตัดสินใจเลือกวิชา สถานที่และประเทศที่จะไปศึกษา</p> <p>- ควรจัดทำข้อมูลหรือคำแนะนำสำหรับผู้ที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศแล้วแปลเป็นภาษายาวีจัดพิมพ์เป็น 2 ภาษาควบคู่กัน รวมทั้งอาจมีภาษาอังกฤษประกอบด้วยในบางคำแล้วส่งไปให้สถาบันการศึกษาภาครัฐ, สถาบันการศึกษาของเอกชนและคณะกรรมการอิสลาม 3 จังหวัดภาคใต้ช่วยประชาสัมพันธ์แจกจ่ายอย่างทั่วถึง</p>
		4.5 ให้มีการปรับปรุงระบบการอุดหนุนการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันการศึกษา ปอเนาะ และศูนย์การศึกษาประจำมัสยิด (ตาดีกา) พร้อมทั้งตาดีกาจัดระบบการติดตามการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
<p>5. ด้านการยุติธรรม</p> <p>5.1 รัฐควรเร่งรัดนโยบายการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายอย่างเร่งด่วน โดยส่งเสริมคนในพื้นที่เป็นแกนหลักในการเข้าไปดูแลเยียวยาผู้เสียหายในด้านจิตใจเพื่อที่จะให้กำลังใจและเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>	<p>- การดำเนินการคืบหน้าไปเป็นลำดับ ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์มีความหวังมากขึ้นว่าตนเองจะได้รับการเยียวยาอย่างเหมาะสมและรวดเร็วขึ้น</p>	<p>- มีสิ่งบอกเหตุที่น่าสนใจว่ากำลังมีการเรียกร้อง "การเยียวยาระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชน ควรได้รับเท่าเทียมกันกรณีอยู่ในเหตุการณ์เดียวกัน"</p>
<p>5.2 รัฐต้องแสดงให้เห็นความจริงใจในการแก้ไขปัญหาตามกระบวนการยุติธรรมโดยพร้อมที่จะลงโทษผู้ที่กระทำผิดและสามารถชี้แจงแก่ประชาชนได้อย่างชัดเจน หรือการแจ้งให้ญาติทราบโดยเร็วเมื่อมีการเชือดหัวหรือจับกุมตัว ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกไว้วางใจว่ารัฐสามารถเป็นที่พึ่งได้หากไม่ได้รับความยุติธรรม</p>	<p>- หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง</p>	<p>- ความพยายามของหน่วยงานในพื้นที่ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากประชาชนและองค์กรภาคประชาชนมากเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา</p>

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
5.3 สร้างความกระจ่างในการดำเนินการต่อ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องและลงโทษอย่าง เป็นรูปธรรมต่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้น	- การดำเนินการเรื่องนี้ยังไม่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม พอที่จะสร้างความมั่นใจและเชื่อถือจากประชาชน	5.4 คดีต่างๆ ที่ต้องฟ้องยังมีอยู่จำนวนมากใน เรือนจำ แอ๊ด การพิจารณาคดีค่อนข้างช้ามากกว่า จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีอาจถึง 2-3 ปี เดือนร้อนก็กลายเป็นแนวร่วมคดีครอบครัวได้รับ ความรู้สึกรักของจำเลยที่ศาลพิพากษายกฟ้อง 5.5 ขอให้เร่งรัดการนำคดีเข้าสู่กระบวนการฟ้องร้อง และพิจารณาโดยรวดเร็วเพื่อลดปัญหาผลกระทบ ต่างๆ ที่จะตามมาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายต่อประชาชน ญาติพี่น้องของผู้ต้องขัง ได้ 5.6 ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามจังหวัดอันเหมาะสม ว่าคดีใดศาลพิพากษาคดีแล้ว ยกฟ้องหรือต้องโทษ จำคุกหรืออยู่ระหว่างการพิจารณา ประชาชนจะได้ ทราบว่าจำเลยยังอยู่ไม่หายไปไหนโดยเฉพาะอย่าง ยิ่งในชุมชนที่จำเลยอาศัยอยู่
6. <u>ด้านความมั่นคง</u>	-	-

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
7. <u>ด้านการข่าว</u>	-	-
8. <u>ด้านจิตวิทยา</u> 8.1 ต้องมีสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อกิจการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมประชาสัมพันธ์ ส่วนสถานีวิทยุให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดยจะต้องเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่เน้นในการให้ข่าวเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและเพื่อการศึกษา	- ยังไม่ตอบคำถามว่าต้องการหรือจำเป็นจริงมีสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุเพื่อการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นการเฉพาะหรือไม่	- ควรออกอากาศ 4 ภาษา คือภาษาไทย ภาษามลายู ท้องถิ่น ภาษามลายูกกลาง ภาษามาเลเซีย และภาษาอังกฤษ
9. <u>ด้านการต่างประเทศ</u>	- ดำเนินการภายใต้บริบทของกระทรวงการต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง	- การให้ความสำคัญและร่วมมือกับประเทศมาเลเซีย ในมิติต่างๆ อย่างเท่าเทียมกับการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ลงได้ - ควรจัดเวทีภาคี 4 ฝ่าย ประกอบด้วยไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เพื่อปรึกษาหารือและหาทางออกในการลดความรุนแรงและแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ (รายงานฉบับที่ 1 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2550)	ข้อสังเกตและการดำเนินการ	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (วันที่ 26 ธันวาคม 2550)
<p>10. ด้านสาธารณสุข</p> <p>10.1 ภาครัฐต้องให้บริการทางด้านสุขภาพขั้นพื้นฐานตามระบบประกันสุขภาพอย่างเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น</p> <p>10.2 ผู้นำท้องถิ่นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการบริหารด้านสาธารณสุขในพื้นที่ให้มากขึ้น</p> <p>10.3 รัฐต้องเพิ่มบุคลากรในด้านจิตเวชในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มากขึ้น</p>	<p>- หน่วยงานสาธารณสุขใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้พยายามปรับกระบวนการทำงานให้พร้อมรับกับเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลาภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่</p>	<p>- ใน 2 ปีข้างหน้าหน่วยงานสาธารณสุขจะมีปัญหา 2 ประการคือ (1) ตำแหน่งงาน และ (2) อาคารที่พักของนางพยาบาลที่จะจบจากการศึกษาตามโครงการ (ประมาณ 3,000 คน) เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารที่พักในปีงบประมาณ 2552</p>